

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 7/2016

Dosar nr. 190/1/2016

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 251 din 05/04/2016

Mirela Sorina Popescu - președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Rodica Cosma - judecător la Secția penală
Silvia Cerbu - judecător la Secția penală
Marius Dan Foițoș - judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu - judecător la Secția penală
Ilie Iulian Dragomir - judecător la Secția penală
Valentin Horia Șelaru - judecător la Secția penală
Mariana Ghena - judecător la Secția penală
Leontina Șerban - judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău - Secția penală, cauze minore și familie în Dosarul nr. 1.437/829/2014, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: "dacă la stabilirea legii penale mai favorabile, conform art. 5 din Codul penal, pentru infracțiuni comise anterior datei de 1 februarie 2014, aflate în concurs cu una sau mai multe infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale se aplică avându-se în vedere toate infracțiunile comise de inculpat și impune aplicarea noului Cod penal pentru toate infracțiunile ori se aplică doar în raport cu infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014, existând astfel posibilitatea aplicării dispozițiilor din vechiul Cod penal pentru acestea din urmă".

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Mihaela Mustăță, magistrat-asistent în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Iuliana Nedelcu, procuror-șef în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că au fost transmise hotărâri relevante pronunțate în materie și opiniile magistraților din cadrul următoarelor instanțe: Judecătoria Tulcea, Judecătoria Constanța, Judecătoria Șimleu Silvaniei, Judecătoria Cluj-Napoca, Curtea de Apel Cluj, Judecătoria Satu Mare, Curtea de Apel Oradea, Judecătoria Oradea, Tribunalul Mureș, Judecătoria Luduș, Curtea de Apel Galați, Tribunalul București, Judecătoria Sector 2 București, Judecătoria Sector 4 București, Judecătoria Sector 6 București, Curtea de Apel București, Judecătoria Orăștie, Judecătoria Vaslui, Tribunalul Vaslui, Curtea de Apel Brașov, Judecătoria Rupea, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Olt, Judecătoria Caracal, Judecătoria Balș, Tribunalul Gorj, Tribunalul Dolj, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Timiș, Judecătoria Suceava, Tribunalul Bacău, Judecătoria Bacău, Judecătoria Onești, Judecătoria Zalău, Tribunalul Bihor, Judecătoria Galați, Judecătoria Tecuci, Judecătoria Sector 1 București, Judecătoria Sector 3 București, Judecătoria Brad, Curtea de Apel Iași, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Judecătoria Timișoara, Tribunalul Arad, Tribunalul Suceava, Tribunalul Vâlcea, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Constanța și Curtea de Apel Constanța, Raportul din data de 9 februarie 2016, întocmit de judecătorul-raportor, care, la data de 10 februarie 2016, a fost comunicat Parchetului de pe lângă Judecătoria Podu Turcului, inculpatului S.G., părților vătămate T.I. și M.V. și părții civile P.A., potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, precum și concluzii scrise din partea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind rezolvarea de principiu a chestiunii de drept supuse dezlegării.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că, din punctul de vedere al examenului de admisibilitate, sesizarea ce face obiectul dosarului de față îndeplinește condițiile cerute de lege, în sensul

că titular al sesizării este una dintre instanțele enumerate de art. 475 din Codul de procedură penală, cauza se află în curs de soluționare, nu a mai făcut obiectul vreuneia dintre procedurile pentru unificarea jurisprudenței și, de asemenea, de soluționarea care s-ar da chestiunii de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție depinde soluționarea pe fond a cauzei în care aceasta a fost invocată, deoarece între identificarea legii penale aplicabile pluralității de infracțiuni în tipologia specifică expusă și soluția care se va da există o legătură indisolubilă.

În ceea ce privește fondul problemei de drept care se solicită a fi dezlegată în prezenta cauză, după expunerea argumentelor juridice, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că se poate stabili, cu caracter de principiu, că primului termen al pluralității de infracțiuni i se va aplica legea penală mai favorabilă, identificată și aplicată global, celui de-al doilea termen, legea în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, respectiv legea nouă, iar pentru pluralitatea de infracțiuni, sub forma concursului, se vor aplica dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea din 8 decembrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel Bacău - Secția penală, cauze minore și familie - în Dosarul nr. 1.437/829/2014, în baza art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept "dacă la stabilirea legii penale mai favorabile, conform art. 5 din Codul penal, pentru infracțiuni comise anterior datei de 1 februarie 2014, aflate în concurs cu una sau mai multe infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale se aplică avându-se în vedere toate infracțiunile comise de inculpat și impune aplicarea noului Cod penal pentru toate infracțiunile ori se aplică doar în raport cu infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014, existând astfel posibilitatea aplicării dispozițiilor din vechiul Cod penal pentru acestea din urmă".

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Podu Turcului din data de 23 septembrie 2014 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului S.G., pentru săvârșirea a două infracțiuni de furt calificat prevăzute de art. 228 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 229 alin. (2) lit. b) din Codul penal, o infracțiune de furt calificat, prevăzută de art. 228 alin. (1) din Codul penal și art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a unui vehicul fără permis, prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a unui vehicul neînmatriculat, prevăzute de art. 334 alin. (1) din Codul penal, și două infracțiuni de conducere pe drumurile publice a unui vehicul cu număr fals de înregistrare, prevăzute de art. 334 alin. (2) din Codul penal, fiecare cu aplicarea art. 41 alin. (2) din Codul penal și art. 38 alin. (1) din Codul penal.

În esență, s-a reținut că, la data de 10 noiembrie 2013, inculpatul a pătruns pe poarta și ușa descuiată în camera locuinței lui M.V., de unde a sustras suma de 100 lei; la data de 16 iunie 2014, în același mod, a sustras o butelie din locuința lui T.I.; în seara zilei de 14 ianuarie 2014, a sustras prin efracție un plug și o prășitoare în valoare de 400 lei din magazia locuinței lui P.A.; în zilele de 4 și 14 mai 2014, a condus un moped pe drumul public în comuna Huruiști, județul Bacău, fără să posede permis de conducere, mopedul nefiind înregistrat și având număr fals de înmatriculare.

Prin Sentința penală nr. 71 din 11 iunie 2015, pronunțată de Judecătoria Bacău, s-au dispus următoarele:

A fost schimbată încadrarea juridică din infracțiunea de furt calificat, prevăzută de art. 228 alin. (1) și art. 229 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal, comisă la data de 10 noiembrie 2013, în infracțiunea de furt, prevăzută de art. 208 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod și art. 5 din Codul penal, și infracțiunea de violare de domiciliu, prevăzută de art. 192 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod și art. 5 din Codul penal, din infracțiunea de furt calificat, prevăzută de art. 228 alin. (1) și art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 din Codul penal, comisă la data de 14 ianuarie 2014, în infracțiunea de furt calificat, prevăzută de art. 208 alin. 1 și art. 209 alin. 1 lit. g) și i) din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod și art. 5 din Codul penal, și din infracțiunile de furt calificat, prevăzută de art. 228 alin. (1) și art. 229 alin. (2) lit. b) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a unui vehicul fără permis, prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a unui vehicul neînmatriculat, prevăzute de art. 334 alin. (1) din Codul penal, și două infracțiuni de conducere pe drumurile publice a unui vehicul cu număr fals de înregistrare, prevăzute de art. 334 alin. (2) din Codul penal, fiecare cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal, în o infracțiune de furt calificat, prevăzută de art. 228 alin. (1) și art. 229 alin. (2) lit. b) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a unui vehicul fără permis, prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal, două infracțiuni de conducere a

unui vehicul neînmatriculat, prevăzute de art. 334 alin. (1) din Codul penal, și două infracțiuni de conducere pe drumurile publice a unui vehicul cu număr fals de înregistrare, prevăzute de art. 334 alin. (2) din Codul penal, fiecare cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal.

În baza art. 208 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod și art. 5 din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 8 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt, comisă la data de 10 noiembrie 2013.

În baza art. 61 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, s-a revocat liberarea condiționată cu privire la restul de 422 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 3 ani închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 21 din 31 martie 2011 a Judecătoriei Podu Turcului, rămasă definitivă prin nerecurare la data de 19 aprilie 2011, și s-a dispus contopirea acestui rest de pedeapsă cu pedeapsa de 8 luni închisoare aplicată pentru infracțiunea de furt, inculpatul S.G. având de executat pedeapsa principală de 422 de zile închisoare.

În temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 din același cod.

În baza art. 192 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod, cu aplicarea art. 5 din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, comisă la data de 10 noiembrie 2013.

În temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 din același cod.

În baza art. 61 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, s-a revocat liberarea condiționată cu privire la restul de 422 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 3 ani închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 21 din 31 martie 2011 a Judecătoriei Podu Turcului, rămasă definitivă prin nerecurare la data de 19 aprilie 2011, și s-a dispus contopirea acestui rest de pedeapsă cu pedeapsa de 4 luni închisoare aplicată pentru infracțiunea de violare de domiciliu, inculpatul S.G. având de executat pedeapsa principală de 422 zile închisoare.

În baza art. 208 alin. 1 și art. 209 alin. 1 lit. g) și i) din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 37 alin. 1 lit. a) din același cod, art. 5 din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, comisă la data de 14 ianuarie 2014.

În temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 din același cod.

În baza art. 61 alin. 1 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, s-a revocat liberarea condiționată cu privire la restul de 422 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 3 ani închisoare, aplicată prin Sentința penală nr. 21 din 31 martie 2011 a Judecătoriei Podu Turcului, rămasă definitivă prin nerecurare la data de 19 aprilie 2011, și s-a dispus contopirea acestui rest de pedeapsă cu pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare aplicată pentru infracțiunea de furt calificat, inculpatul S.G. având de executat pedeapsa principală de 1 an și 4 luni închisoare.

În baza art. 228 alin. (1) și art. 229 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, comisă la data de 7 iunie 2014.

În baza art. 335 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis, comisă la data de 4 mai 2014.

În baza art. 334 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul neînmatriculat, comisă la data de 4 mai 2014.

În baza art. 334 alin. (2) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul cu număr fals de înregistrare, comisă la data de 4 mai 2014.

În baza art. 335 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis, comisă la data de 14 mai 2014.

În baza art. 334 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul neînmatriculat, comisă la data de 14 mai 2014.

În baza art. 334 alin. (2) din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal și art. 43 alin. (5) din Codul

penal și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul S.G. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul cu număr fals de înregistrare, comisă la data de 14 mai 2014.

În baza art. 38 alin. (1) și art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, raportat la art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului în pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare, la care s-a adăugat un spor de 3 ani, 3 luni și 18 zile închisoare, reprezentând 1/3 din totalul celorlalte pedepse aplicate inculpatului, respectiv de 9 ani, 7 luni și 24 de zile închisoare, inculpatul S.G. urmând a executa o pedeapsă rezultantă de 5 ani, 2 luni și 18 zile închisoare.

În temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, s-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 din același cod.

În baza art. 397 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 20 din același cod, s-a luat act că persoanele vătămate T.I. și M.V. nu s-au constituit părți civile.

În baza art. 397 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 1.357 din Codul civil, s-a respins acțiunea civilă formulată de partea civilă P.A., ca neîntemeiată.

În baza art. 274 alin. (1) din Codul de procedură penală, a fost obligat inculpatul S.G. la plata sumei de 600 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

În ceea ce privește stabilirea legii penale mai favorabile, instanța de fond a reținut că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, nu exclud de plano aplicarea în aceeași cauză, față de același inculpat, pentru fapte diferite, a unor legi penale mai favorabile, în condițiile în care cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. Aceste dispoziții nu contravin aplicării în mod global a legii penale mai favorabile, conform celor stabilite prin Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, în condițiile în care acest text de lege prevede o situație de excepție de la aplicarea globală a legii mai favorabile.

Împotriva hotărârii pronunțate de instanța de fond a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Podu Turcului, invocând motive de nelegalitate, în sensul că prima instanță trebuia să aplice Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, să identifice dispozițiile legii mai blânde cu privire la pedeapsa din legi succesive, iar apoi să aleagă legea penală mai favorabilă.

În opinia parchetului, în cauza dedusă judecătii, trebuie să se aplice o singură lege pentru toate faptele.

III. Punctul de vedere al instanței care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Curtea de Apel Bacău a apreciat că stabilirea legii penale mai favorabile, în aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, se face doar prin raportare la infracțiunea/infracțiunile comisă/comise anterior intrării în vigoare a noului Cod penal (putându-se aplica vechiul cod sau noul Cod penal), fără a se avea în vedere infracțiunile comise după data de 1 februarie 2014.

În susținerea acestei soluții s-a avut în vedere că, prin decizia invocată, s-a analizat și s-a statuat asupra aplicării dispozițiilor art. 5 din noul Cod penal referitoare la aplicarea legii penale mai favorabile.

Curtea Constituțională a stabilit că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile. Dar dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt aplicabile numai pentru infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014 și doar pentru acestea este interzisă combinarea legilor succesive (noul Cod penal și vechiul Cod penal sau alte acte normative cu caracter penal).

Ca urmare, s-a apreciat că decizia anterior menționată nu se referă și nu poate fi extinsă și pentru cazul în care inculpatul este cercetat și pentru infracțiuni comise după data de 1 februarie 2014, pentru acestea din urmă nefiind aplicabile dispozițiile art. 5 din Codul penal, existând o singură lege penală aplicabilă, respectiv noul Cod penal.

S-a reținut că Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014 nu impune ca noile dispoziții să se aplice obligatoriu și pentru infracțiunile comise anterior acestei date, stabilirea legii penale mai favorabile făcându-se independent de aplicarea noului Cod penal pentru infracțiunile comise după data de 1 februarie 2014.

IV. Punctul de vedere al procurorului și al părților cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită

Procurorul a arătat că, în opinia sa, există un concurs de infracțiuni atât potrivit vechiului Cod penal, cât și potrivit noului Cod penal, iar aplicarea dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal ar încălca Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014.

Ca atare, decizia pronunțată de instanța de contencios constituțional se aplică avându-se în vedere toate infracțiunile aflate în concurs, în cauza dedusă judecătii fiind aplicabilă o singură lege, și anume noul Cod penal.

Inculpatul și-a însușit punctul de vedere exprimat de reprezentantul Ministerului Public.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că în această materie au fost conturate mai multe opinii, după cum

urmează:

Într-o primă opinie, s-a apreciat că Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 și art. 5 din Codul penal se aplică numai în raport cu infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014, iar pentru faptele săvârșite după această dată se aplică noul Cod penal.

În esență, s-a reținut că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, s-a stabilit că dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive, judecătorul fiind ținut de aplicarea legii penale mai favorabile în ansamblu, și nu pe instituții autonome.

În cazul concursului de infracțiuni - în ipoteza unor fapte comise după data de 1 februarie 2014 - sunt incidente dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, legea penală mai favorabilă aplicându-se doar cu privire la faptele săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014.

De asemenea, s-a arătat că Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 nu se referă și nu poate fi extinsă la situația în care inculpatul este judecat și pentru infracțiunile comise după 1 februarie 2014, pentru aceste infracțiuni nefiind aplicabile prevederile art. 5 din Codul penal, care sunt incidente doar pentru infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014 și doar pentru acestea este interzisă combinarea legilor succesive.

Pentru infracțiunile săvârșite după data de 1 februarie 2014 se aplică dispozițiile art. 3 din Codul penal, care reglementează principiul activității legii penale.

În acest sens s-au pronunțat următoarele instanțe: Judecătoria Tulcea (s.p. 653/2015, s.p. 132/2015), Judecătoria Constanța (s.p. 316/2015), Judecătoria Șimleu Silvaniei (s.p. 59/2015, s.p. 105/2015), Judecătoria Cluj-Napoca (s.p. 1.351/2015, s.p. 1.052/2015), Curtea de Apel Cluj (d.p. 1.361/A/2015), Judecătoria Satu Mare (s.p. 1.098/2014), Curtea de Apel Oradea, Judecătoria Oradea (s.p. 1.488/2015), Tribunalul Mureș, Judecătoria Luduș, Curtea de Apel Galați, Tribunalul București, Judecătoria Sector 2 București (s.p. 681/2015; s.p. 103/2015; s.p. 143/2015), Judecătoria Sector 4 București, Judecătoria Sector 6 București, Curtea de Apel București (d.p. 725/2015), Judecătoria Orăștie (s.p. 65/P/2015), Judecătoria Vaslui (s.p. 2.457/2014), Tribunalul Vaslui (s.p. 197/2015), Curtea de Apel Brașov, Judecătoria Rupea, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Olt, Judecătoria Caracal, Judecătoria Balș, Tribunalul Gorj, Tribunalul Dolj, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Timiș, Judecătoria Suceava (s.p. 281/29.07.2015), Tribunalul Bacău, Judecătoria Bacău, Judecătoria Onești.

Într-o altă opinie s-a susținut că, la stabilirea legii penale mai favorabile, conform art. 5 din Codul penal, pentru infracțiuni comise anterior datei de 1 februarie 2014, aflate în concurs cu una sau mai multe infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 se aplică pentru toate infracțiunile aflate în concurs și, ca atare, se aplică noul Cod penal pentru toate infracțiunile.

S-a reținut, în esență, că, chiar dacă legea penală mai favorabilă se stabilește cu privire la fiecare infracțiune în parte, dacă există infracțiuni săvârșite în concurs, după intrarea în vigoare a noului cod (1 februarie 2014), regimul juridic al concursului de infracțiuni este cel stabilit prin noul Cod penal.

Condițiile de existență și tratamentul sancționator pentru concursul de infracțiuni formează o singură instituție, nefiind posibilă disocierea lor în vederea aplicării separate a legii penale mai favorabile.

Prin raportare la dispozițiile art. 5 din Codul penal și la Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, s-a reținut că stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile se vor realiza exclusiv conform criteriului aprecierii globale, respectiv legea penală mai favorabilă care, în ansamblu, are un caracter mai favorabil, indiferent dacă, punctual, unele dintre dispozițiile acesteia sunt mai severe.

În acest sens s-au pronunțat: Judecătoria Zalău (d.p. 312/2015), Tribunalul Bihor, Judecătoria Galați, Judecătoria Tecuci, Judecătoria Sector 1 București (s.p. 359/2015, s.p. 809/2015), Judecătoria Sector 3 București, Judecătoria Brad (s.p. 82/2015), Curtea de Apel Iași (d.p. 302/2015), Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov (s.p. 22/S/2015), Curtea de Apel Craiova, Judecătoria Timișoara, Tribunalul Arad, Tribunalul Suceava, Tribunalul Vâlcea, Curtea de Apel Pitești (s.p. 32/2015).

În fine, într-o altă opinie s-a reținut că sporul de pedeapsă aplicabil în cazul concursului de infracțiuni face corp comun cu pedeapsa cea mai grea aplicată și constituie o majorare și un element accesoriu acesteia. Prin urmare, legea aplicabilă concursului de infracțiuni este legea care a generat pedeapsa cea mai grea, în acest mod apreciindu-se că se respectă atât Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, cât și dispozițiile art. 5 din Codul penal, aplicându-se în integralitate o singură lege.

În concret, dacă pedeapsa cea mai grea a fost aplicată pentru o infracțiune săvârșită anterior datei de 1 februarie 2014, concursul de infracțiuni obligă la aplicarea, pentru toate faptele, a dispozițiilor art. 33 și 34 din Codul penal anterior.

Dacă pedeapsa cea mai grea a fost aplicată pentru o infracțiune săvârșită după data de 1 februarie 2014, sunt incidente dispozițiile art. 38 și 39 din noul Cod penal.

În acest sens s-au pronunțat următoarele instanțe: Tribunalul Constanța (s.p. 314/11.09.2015) și Curtea de Apel Constanța (d.p. 293/2015).

VI. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 s-a constatat că dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Instanța de contencios constituțional a statuat că interpretarea care permite instanței, în determinarea legii penale mai favorabile, să combine dispozițiile din Codul penal din 1969 cu cele din actualul Cod penal contravine dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind separația și echilibrul puterilor în stat, precum și ale art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare.

Curtea Constituțională a considerat că numai interpretarea prevederilor art. 5 din Codul penal, în sensul că legea penală mai favorabilă se aplică în ansamblul ei, este singura care poate înlătura viciul de neconstituționalitate.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 822 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 18 februarie 2016, s-a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

În esență, instanța de contencios constituțional a reținut că, în aplicarea pedepsei rezultante, în ipoteza reglementată de art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare, nu se poate reține existența unei succesiuni de legi penale, momentul în raport cu care se apreciază aplicarea legii penale în timp fiind cel al realizării integrale, al definitivării concursului real de infracțiuni. În aceste condiții este obligatorie aplicarea legii noi tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni, nefiind obligatorie aplicarea legii noi atunci când toate faptele sunt comise sub legea veche, dar judecarea lor are loc sub legea nouă, în această din urmă ipoteză urmând a se face aplicarea celor statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014.

VII. Jurisprudența CEDO

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu referire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită.

În cuprinsul concluziilor scrise depuse la dosar, Ministerul Public, după expunerea argumentelor de drept, a solicitat admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel Bacău - Secția penală, cauze minore și familie, chestiunea de drept supusă dezlegării urmând să primească următoarea rezolvare: în ipoteza unui concurs de infracțiuni născut sub legea veche și definitivat sub legea nouă, infracțiunilor săvârșite sub legea veche le va fi aplicabilă legea penală mai favorabilă, identificată cu respectarea celor stabilite prin Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014 (existând, de principiu, posibilitatea aplicării dispozițiilor vechiului cod pentru acestea, în măsura în care sunt apreciate global ca fiind mai favorabile), urmând ca infracțiunii săvârșite sub legea nouă, precum și tratamentului sancționator al concursului să le fie aplicabilă legea nouă, conform art. 3 din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

IX. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportate la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, însă aceștia nu au dat curs solicitării, nefiind transmis niciun punct de vedere în acest sens.

X. Dispoziții legale incidente

- art. 3 din Codul penal - Activitatea legii penale:

"Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.";

- art. 5 alin. (1) din Codul penal - Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei:

"(1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă [...]";

- art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal:

"Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă".

XI. Raportul judecătorului asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a apreciat că se impune analiza, deopotrivă, a principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, respectiv a principiului aplicării legii penale mai favorabile reglementat de dispozițiile art. 5 din Codul penal, astfel cum a fost explicitat prin Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014, stabilirea limitelor de incidență a celor două principii generând, implicit, limitele de aplicare a dispozițiilor tranzitorii prevăzute de art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, care reglementează o situație de excepție de la aplicarea globală a legii penale mai favorabile.

S-a reținut că situațiile tranzitorii sunt reglementate fie prin reguli generale cu aplicare permanentă (art. 4-7 din Codul

penal), fie prin reguli speciale cuprinse în partea finală a Codului penal ori printr-o lege specială de punere în aplicare a Codului penal, astfel cum este Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, în vigoare.

Judecătorul-raportor a mai reținut că una dintre excepțiile de la principiul activității legii penale este aplicarea legii penale mai favorabile, care va retroactiva sau, după caz, va ultraactiva atunci când de la data comiterii faptei și până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit mai multe legi penale.

Totodată, s-a reținut că aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pluralității de infracțiuni - concurs, recidivă, pluralitate intermediară -- se realizează în mod global dacă pluralitatea de infracțiuni a luat naștere sub imperiul unei legi și se va soluționa sub imperiul altei legi, însă, ori de câte ori pluralitatea de infracțiuni a luat naștere sub imperiul legii noi, se aplică legea nouă.

Ca atare, pentru faptele săvârșite după data de 1 februarie 2014, dispozițiile art. 5 din Codul penal, respectiv Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014, nu pot fi extinse în condițiile în care de la comiterea infracțiunii și până la judecarea definitivă nu s-au succedat mai multe legi care ar obliga la aplicarea legii penale mai favorabile.

În consecință, opinia judecătorului-raportor a fost în sensul că, în raport cu dispozițiile art. 3 din Codul penal, art. 5 din Codul penal, Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, în cazul unui concurs de infracțiuni, parte fiind comise anterior datei de 1 februarie 2014 și parte după această dată, se va aplica legea penală mai favorabilă numai pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014, iar pentru infracțiunea (infracțiunile) săvârșite după această dată se aplică legea nouă, tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni fiind cel prevăzut de legea nouă, respectiv art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție,

examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

A. Cu privire la condițiile de admisibilitate a sesizării

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constată că există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Din examinarea normei de procedură rezultă că, în prealabil, în cadrul analizei admisibilității sesizării, se impune verificarea a patru condiții, și anume:

1. să existe o cauză în curs de judecată;
2. cauza să se aple pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului;
3. de chestiunea de drept invocată să depindă soluționarea pe fond a cauzei respective;
4. asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Din această perspectivă se constată ca fiind îndeplinite cumulativ cele patru condiții impuse de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală. În mod special, cu privire la cea de-a treia condiție, se impune a se reține că de interpretarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal depinde soluționarea pe fond a cauzei, în sensul de a se stabili dacă aceste dispoziții, corelate cu Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, sunt aplicabile pentru întreaga pluralitate de infracțiuni sau dacă se aplică doar pentru faptele săvârșite anterior intrării în vigoare a noului Cod penal.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Problema de drept ce face obiectul analizei constă în aceea dacă, la stabilirea legii penale mai favorabile, conform art. 5 din Codul penal, pentru o infracțiune comisă anterior datei de 1 februarie 2014, aflată în concurs cu una sau mai multe fapte comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 se aplică avându-se în vedere toate infracțiunile comise de inculpat și impune aplicarea noului Cod penal pentru toate infracțiunile ori se aplică doar în raport cu infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014, existând astfel posibilitatea aplicării dispozițiilor din vechiul Cod penal pentru acestea din urmă.

Dezlegarea problemei de drept enunțate obligă la analiza, deopotrivă, a principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, respectiv a principiului aplicării legii penale mai favorabile reglementat de dispozițiile art. 5 din Codul penal, astfel cum a fost explicat prin Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014.

Stabilirea limitelor de incidență a celor două principii generează implicit limitele de aplicare a dispozițiilor tranzitorii prevăzute de art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, care reglementează o situație de excepție de la aplicarea globală a legii mai favorabile.

Astfel, potrivit art. 3 din Codul penal, legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Prevederile art. 3 din Codul penal reproduc integral dispozițiile art. 10 din Codul penal anterior și reglementează limitele aplicării în timp a legii penale.

Potrivit principiului consacrat prin art. 3 din Codul penal, legea penală se aplică numai faptelor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare. Cu alte cuvinte, legea penală nu poate fi aplicată faptelor comise înainte de intrarea ei în vigoare, ceea ce înseamnă că nu este retroactivă, dar nu se aplică nici faptelor săvârșite după ieșirea ei din vigoare, adică nu ultraactivează.

Din momentul intrării în vigoare a legii penale există o prezumție absolută și nu una relativă, în sensul că toți cei cărora li se adresează au luat cunoștință de conținutul ei, motiv pentru care nu se poate invoca necunoașterea legii (*nemo censetur legem ignorare*).

Niciunei persoane nu i se poate pretinde să se supună unei legi care nu a existat mai înainte de comiterea faptei și nici nu poate fi acuzată de săvârșirea unei fapte care nu era interzisă de legea anterioară.

O lege penală este activă de la intrarea ei în vigoare și până la ieșirea ei din vigoare, deoarece între aceste momente își produce efectele.

Aceasta este situația cea mai simplă, însă realitatea juridică este mult mai complexă, întrucât, din momentul intrării în vigoare, legea penală se confruntă nu numai cu fapte săvârșite după apariția legii, ci și cu fapte săvârșite sub imperiul vechilor reglementări. Tocmai de aceea se impune stabilirea limitelor între care legea penală nouă se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dar care au ajuns să fie descoperite, cercetate, judecate sub legea nouă, realizându-se astfel conflictul de legi penale în timp.

Situațiile tranzitorii sunt reglementate fie prin reguli generale cu aplicare permanentă (art. 4-7 din Codul penal), fie prin reguli speciale cuprinse în partea finală a Codului penal ori printr-o lege specială de punere în aplicare a Codului penal, astfel cum este Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal în vigoare.

Una dintre excepțiile de la principiul activității legii penale este aplicarea legii mai favorabile care va retroactiva sau, după caz, va ultraactiva atunci când de la data comiterii faptei și până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit mai multe legi penale.

Prevederile din actualul Cod penal privind activitatea legii penale sunt în concordanță cu legislația altor state, fiind în deplin acord cu principiul legalității incriminării - Codul penal francez consacră principiul activității legii penale în dispozițiile art. 112-1; Codul penal german consacră același principiu în dispozițiile art. 82 alin. (1).

Aplicarea legii penale mai favorabile este reglementată prin dispozițiile art. 5 alin. (1) din Codul penal, potrivit cu care "în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă".

Dispozițiile la care s-a făcut referire anterior (art. 5 din Codul penal) nu oferă însă soluții pentru situațiile în care sunt incidente, până la judecarea definitivă a cauzei, și alte instituții de drept penal, cum ar fi pluralitatea de infracțiuni, recidiva, pluralitatea intermediară, cauzele care înlătură răspunderea penală, liberarea condiționată.

Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pluralității de infracțiuni - concurs, recidivă, pluralitate intermediară - se realizează în mod global dacă pluralitatea de infracțiuni a luat naștere sub imperiul unei legi și se va soluționa sub imperiul altei legi.

Însă, ori de câte ori pluralitatea de infracțiuni a luat naștere sub imperiul legii noi, se aplică legea nouă.

Cu alte cuvinte, în cazul unui concurs de infracțiuni, în care o infracțiune s-a comis sub imperiul legii vechi, iar a doua infracțiune s-a săvârșit sub imperiul legii noi, pentru prima infracțiune se va aplica legea penală mai favorabilă (care poate fi legea veche sau legea nouă), iar pentru cea de-a doua infracțiune se va aplica legea penală nouă (operând principiul activității legii penale) care era în vigoare la data comiterii acesteia, iar pentru sancționarea concursului care a luat naștere sub legea nouă se va aplica tot legea nouă, deoarece pluralitatea de infracțiuni s-a realizat sub imperiul noii legi.

Prin urmare, pentru faptele săvârșite după data de 1 februarie 2014, dispozițiile art. 5 din Codul penal, respectiv Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, nu pot fi extinse în condițiile în care de la comiterea infracțiunii și până la judecarea definitivă nu s-au succedat mai multe legi care ar obliga la aplicarea legii penale mai favorabile.

Soluția arătată mai sus este consacrată prin dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, care au în vedere un spectru mai larg al pluralității de infracțiuni.

Astfel, potrivit dispoziției tranzitorii prevăzute de art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, "Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabile".

Aceste dispoziții tranzitorii oferă soluții de aplicare a legii penale pentru toate formele pluralității de infracțiuni (concură, recidivă, pluralitate intermediară), dacă cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă. În aceste cazuri, potrivit dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, pentru infracțiunile săvârșite sub legea veche se vor stabili pedepse potrivit legii

penale mai favorabile (legea veche sau legea nouă), iar pentru infracțiunea ori infracțiunile din structura pluralității săvârșite sub legea nouă se aplică legea nouă, tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni fiind dat tot de legea nouă.

Această interpretare respectă deopotrivă prevederile art. 3 din Codul penal (activitatea legii penale), dar și dispozițiile art. 5 din Codul penal (aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei), Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, respectiv art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, care permit ca, pentru infracțiunile săvârșite sub legea veche, să se stabilească pedeapsa în raport cu legea penală mai favorabilă.

Se vor avea în vedere, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014, astfel cum s-a statuat prin decizia Curții Constituționale sus-menționată, dispozițiile legii penale mai favorabile în raport cu toate cauzele care înlătură răspunderea penală, cum ar fi prescripția, lipsa plângerii prealabile, împăcarea părților, dacă sunt incidente în cazul succesiunii de legi penale, într-o examinare globală. Legea penală mai favorabilă se va examina prin prisma tuturor instituțiilor incidente, aceasta deoarece modificările aduse legii penale nu pot crea o situație mai grea persoanei față de care unele instituții își produc efectele juridice.

Același raționament este valabil și în ipoteza rămânerii definitive a mai multor hotărâri de condamnare, intrate în puterea lucrului judecat, pronunțate pentru fapte concurente săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 și ulterior acestei date, astfel că tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni este dat tot de dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Concluzionând, se reține că, în raport cu dispozițiile art. 3 din Codul penal, art. 5 din Codul penal, Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 și art. 10 din Legea nr. 187/2012, în cazul unui concurs de infracțiuni, parte fiind comise anterior datei de 1 februarie 2014 și parte după această dată, se va aplica legea penală mai favorabilă numai pentru infracțiunile săvârșită(e) anterior datei de 1 februarie 2014, iar pentru infracțiunea (infracțiunile) săvârșite după această dată se aplică legea nouă, tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni fiind cel prevăzut de legea nouă, respectiv art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

D E C I D E:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău - Secția penală, cauze minore și familie în Dosarul nr. 1.437/829/2014, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept: "dacă la stabilirea legii penale mai favorabile, conform art. 5 din Codul penal, pentru infracțiuni comise anterior datei de 1 februarie 2014, aflate în concurs cu una sau mai multe infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale se aplică avându-se în vedere toate infracțiunile comise de inculpat și impune aplicarea noului Cod penal pentru toate infracțiunile ori se aplică doar în raport cu infracțiunile comise anterior datei de 1 februarie 2014, existând astfel posibilitatea aplicării dispozițiilor din vechiul Cod penal pentru acestea din urmă".

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă - identificată ca fiind legea veche sau legea nouă -, iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni se va aplica legea nouă, conform art. 3 din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 2 martie 2016.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător MIRELA SORINA POPESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Mustața